

DEBRECZENI HIRLAP

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Ködös homály.

Debreczen, jan. 31.

Hodossy Imre, a nemzeti párt egyik oszlopos tagja, végzetes szerepre vállalkozott: tartalmat akart adni a tartalmatlanságnak s szint a szintelenségnek. A nemzeti párt habozó, tartalmatlan, semmitmondó politikai gúnyögeinek és esetlenség-bollásainak ujságcikkbe bujtatott felmagasztalása ez a levél, melyre nézve a nemzeti párt közlönye azt mondja, hogy e levélnek tartalma tükre annak a felfogásnak, melyet a nemzeti párt tulnyomó többsége vall és követni fog.

Hát csak a mennybéli jó Isten tudná megmondani e levél után, hogy mit fog vallani és követni a nemzeti párt. Gratulálunk Hodossynak, hogy csaknem két hasábon keresztül beszélt és semmit sem mondott, ehhez mindenestre tudás és ügyesség kell. De kell mintaszerű párthűség is. Csak egy igazán rendithetetlen nemzeti mameluk lehet képes arra, hogy nevét, multját, politikai sulyát s a multban követett határozott politikai színvonalát áldozatul dobja egy se hideg, se meleg, elvekkal és jelszavakkal dobálózó, de soha határozott irányt nem követő libegő lebegő politikának.

Mért nem mondja ki Hodossy kerekén, hogy mit akar? Arra a kérdésre,

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

MIT ÉR NEKEM...

Mit ér nekem nélküled az élet?
Mit ér nekem az egész világ?
Kinek itten minden boldogsága:
Fájdalommal gondolni reád.

A szerelem csendes sóhajával
Átlehelni hozzád lelkemet.
Örömevel, fájó bánatával
Érted élni, érted halni meg.

Oh, ha tudnád, hogy mennyit szenvedek;
S azért nem jó ajkamra panasz.
Hiszen üdvöm egy nem a világon:
A szerelem szenvedése az.

Szerelemnek édes szenvedése
Füzd örökké hozzá lelkemet.
Mert tudom, hogy nincs szív a földön, mely
Az enyémnél forróbban szeret.

René.

Mahmud Baba.

Bosnyák történet.

Írta: Mrazovics Milena.

Ha élt valaha ember, a ki mindig, teljesen meglegedett volt, hát az agg Mahmud Baba okvetlenül az volt. Nem tudta, hogy mi az elégtelenség és a szerencsétlenséget még halomashól sem ismerte. De hát hol ismerhette volna meg?

hogy elfogadja-e valaki a kormány egyházpolitikai reformjait, csak kétféleképp válaszolhat egy határozott meggyőződéssel bíró politikus: vagy igen, vagy nem. — Vagy elfogadom, vagy nem fogadom el; a megokolás aztán közömbös dolog. De adni megokolást és nem mondani meg határozottan, hogy akarom-e az egyházpolitikai reformokat, vagy sem, ez oly modor, mely híjján van minden komolyságnak.

Ne vegye tehát tőlünk rossz néven a nemzeti párt libegő politikájának legujabb interpretátora: Hodossy Imre, ha politikai találós meséjére egy anekdotával válaszolunk.

Megboldogult Kerkápoly Károlyon megesezt egyszer, hogy a régi cenzurán igen jó kedvű és igen elnöző volt. Láta, hogy az a fiatal ember, a ki előtte izzad, halvány sejtelmekkel bír csak arról a tudományról, melyet ő igyekezett beléje csepegtetni. Kerkápoly megtette jóindulatában, hogy felelt helyette. Elmondta a dolog lényegét, magvát s mikor a dolog lényegére nézve mindent elmondott, egy konkrét példára tért át s csak azt a kérdést vetette fel, hogy helyesen van-e ez így, vagy sem? Igen vagy nem? A jogászyerekre nézve azonban épen ez volt a legfogasabb kérdés. Ki akart bujni a határozott felelet alól s így felelt: Nem épen... Kerká-

Midőn egyszer sok ember nyomoráról beszéltek neki, ő ott ült kedvenc helyén, egy hatalmas tölgy árnyában és sokáig gondolkozott a hallottak felett, bár lelke meg nem értette. Emberi nyomor? Mi lehet az? Nyugodt tekintete elrevedezett a köröskörül elterülő zöld sikokon, míg kezével hosszú ezüst szakállát simogatta.

A mennyire vissza tudott emlékezni, az öreg, hallgatag Mahmud Baba minden este itt ült a meleg évszak idején, a pompás tölgy lombjaiban. Szellős ülés, elég nagy arra, hogy több embert befogadhasson, deszkákból összetakolva, melyhez ingó lépcsőzet vezetett, melyen Mahmud Baba még mindig könnyen mászott fel. A tölgyfa egy sarokban állt, melyet az országút az azt keresztül szelő, tiszta, zugó hegyi patakkal kápeztett; a patak tulpartján, szintén az országút mentén pár lépésnyire távolban a tölgytől, úgy, hogy ennek ágai azt is beárnyalták, vendégszerető ház állt az utasok számára. Mahmud Baba Han-ja, minden vándorok vágya. A vén kafedsija reggeltől estig folytonosan kavarta a barna kávéport a forró vízben, fáradt vendégei élvezetére. Félkörben csoportosulva, szótlanul hallgatták az agg guslár dalait, ki ezeket évről-évre, a ropogó tűz mellett ülve, hallgatói élvezetére énekelt.

„Mahmud Baba itt van — este lesz megint,” mondá a dalos, a nyitott ablakon át a tölgy felé tekintve. „Üdvözlésére eldanolom az ő nótáját.”

Némán bólintott Mahmud Baba, midőn a dalt hallotta, melyet a bosnyák bárd az ő tiszteletére szerzett és melyet az utasok magukkal vittél el Bosznia legtávolabbi részeibe. Mahmud Baba szép dalát a szép pipáról és szép asszonyairól.

poly pedig erre azt mondotta: Kedves barátom! Nem nem épen, hanem épen nem!

No hát ilyen „nem épen“ politika az, a mit Hodossy a nemzeti párt nevében hirdet ama nyílt levélben, melyben arra a kérdésre kellene felelnie, hogy elfogadja-e az egyházpolitikai reformokat vagy sem. Ne tessék nekünk beszélni Deák Ferenc politikájáról s ne tessék vele egy napon emlegetni Apponyi politikáját. Ne tessék nekünk elvekről beszélni, hogy országos közérdeket nem lehet semmi hitfelekezet nézeteinek alárendelni; ne tessék nekünk erősködni, hogy az egyoldalú felekezeti elfogást soha sem ismeri el irányadónak; ne tessék nekünk előállani ilyenféle közhe-lyekkel, mint az, melylyel nemzeti köd-berkolt levelét befejezi, hogy „bátran haladjunk azon egyenes uton, a mely minden tulzástól menten élvezet közös hazánk javának megvalósításához”, — mert minde-az csak szó, szó, szó. „Hazánk javainak a megvalósításáért” küzdött Kossuth s akasztott Haynau; ez minden politiká-nak az elkoptatott frázisa.

Tessék színt vallani s ne tessék beburkolózni abba a nemzeti köd-berkolt-ka az elveknek és elvtelenségnek. Itt az ideje, hogy tisztában legyen a köz-velemény a nemzeti párttal, hogy mit akar.

Az aggastyán édelegve nézte pipáját, melyből finom dohány füstje terjengett. Félig kinyílt, damaskusi rózsához hasonló, sötétvörös agyagból való fejének, hatalmas borostyánban végződő jásmifia szárának sehohsem volt párja és mert a padisah ajándéka volt, nagy tisztelettel szállt át apáról fiúra.

Bizony, ilyen pipát sehohsem lehetett találni, de olyan asszonyt sem, mint a milyen Mahmud Babaé volt.

Pár lépésnyire a han mögött, dus ré közepén, Mahmud Baba háza állt és az ablak függőnye mögöl az ország legszebb nője kandikált, ki ifju volt, mint a hajnal, ragyogó, mint a napsugár, de gonosz redővel a fekete szemöldök között.

És Mahmud ujra bólintott. A hetedik volt. Ily szépek voltak valamennyien és a mint elvirultak, meg is haltak és ő ismét a legszebbet vette el. Vajjon ezt is konyulni látta-e?

Meglátta a gonosz redőt a szemöldökei közt, meglátta keze körvonalait, melyekkel gör-csösen tartotta a függőnyt és mereven nézett rá, ő pedig megcsóválta fejét. Miért nem vig és derült az a teremés? Hisz van kenyere elég, vannak ruhái bőven és nyakában két sor arany csillog. Nevetnie kellene, mindig csak nevetnie,

A tölgy mellett, a patakon túl a karcsu, ifju Asis állt, ki az idegeneknek, a kávév nyujtotta. Majd egész nap a csészécskéket mosogatta a tiszta vízben és szinte szakadatlanul amaz ablak felé nézett, melynek függőnye mögött egy szép kar formái látszottak. Mily öntudatosan vetette hátra szép fejét, hogy fezőnek bojtja hatalmas lengéssel mozgott; hogy mosolyogtak a szeméi, hogy villogtak a fogai, — hisz Asis volt a legcsinosabb fiu a környéken.

Es Mahmud Baba újból, kedvetlenül rázta

— Az ülészek berekesztése, mint képviselői körökből értesülünk, aligha fog február 5 én megtörténni, mert az igazságügyi bizottság mindaddig, míg a függőben hagyott kérdéseket (trónöröklés és horvát kérdés) el nem intézi, a házasságjogról szóló jelentését nem terjesztheti elő, ennek beterjesztéseig pedig a ház második ülészaka nem fog berekesztetni.

— A királyi könyvek hazakerülnek. A királyi könyvek, libri regii, a régi magyar királyok kiváltságleveléről és egyéb adományozásairól készült hivatalos iktatókönyvek. Mint annyi más történelmi emléket, úgy ezeket a királyi könyveket is elveszítette a nemzet a letunt viharos századokban. A mohácsi vész előtti időkben származott királyi könyvek, melyeket Nagy Lajos óta a budai tárnoki házban őriztek, elpusztultak akkor, a mikor Budát bevette a török. — A Habsburg-házbeli királyok azután Bécsben őrizték királyi könyveiket. 1872-ben, mikor a magyarországi és az erdélyi kancellária Bécsbe szállított irattárai jogos helyükre: a budapesti országos levéltárba kerültek a kevésbé fontosak: azok, a melyek merőben személynél vonatkozású királyi elhatározásokat foglalnak össze. De Bécsben maradtak mai napig a legfontosabb királyi könyvek: szám szerint 68, ezek sorolják fel a nemesi, bárói, grófi és hercegi rangemlékekről, örökségi ügyekről szóló királyi végzéseket s mellékelve van hozzájuk 1736 óta az adományozott czimerek hiteles rajza is. Ezeket a királyi könyveket ismételtelen kérték vissza az országos levéltár, Pauler Gyula levéltári igazgató sürgetésére levelezést folytatott miattuk Bécsben a magyar kormány is, — de hiába. Most végre kiadták ezeket a magyar királyi könyveket is. Legközelebb — mint értesülünk — haza kerülnek ezek a királyi könyvek is és a budapesti országos levéltárban helyeztetnek el. Megelégedéssel vesszünk tudomást erről az eseményről s örömmel jelentjük, hogy ismét visszakérül valami azokból a magyar királyi kincsekből, a melyeket odafönn Bécsben őriznek.

— Az orvosi kamaráról szóló törvényjavaslat már elkészült és a miniszter azt legközelebb benyújtja a képviselőháznak. A törvényjavaslat szerint minden orvos köteles a kamarába belépni. A tagsági díjat az egyes kamarák saját beíratásuk szerint határozzák

meg ősz fejét, midőn tekintete a fiatalok egyikéről a másikra siklott át. Nem baj, ha tetszenek egymásnak — majd egykoron, ha ő jobb hazába költöztött. — Feje mélyebben hanyatlott mellére és a füstfelleg, mely pipájából özönlött lassankint eloszlott, elfogyott.

„Asis!”

A legény az öreg hívására összerendezte, a mosoly hirtelen elhalt ajkain és szinte elsápadt. Egy ugrással átszökik a patakon, felsiet a lépcsőn Mahmud Baba pihenő helyéhez és szinte lázas sietséggel engedelmeskedik minden intésének. — A drága pipát újra megtölti nemes trebinjeivel, meggyújtja és midőn az agg ajkaihoz emelte, a legény — mintha üznék — ismét lerohan és mintha esze hagyta volna cserben, újból mosogatni kezdi a már tiszta csészéket.

És midőn az egyetlen pipa füstje ismét felszállt a tölgy lombjaiba, már Mahmud Baba óhajta is teljesült. A szép, sötét arc a függöny mögött felvidult és a könnyelmű legény elkomorodott.

Volt-e valaha Mahmud Babának teljesületlen kívánsága? A kandalló mellett ülő bárd rég elmúlt időkről dalol, az ifjú Mahmud szépségéről és erényeiről, aztán pedig az aggyasztan bölcsességéről, erejéről és egészségéről. A legszebb nők az övéi, az övé a legnagyobb vagyon és a legdrágább pipa.

Mahmud Baba nyugodt tekintete lassan néz körül. Hullámzó kalászkok ringanak és dus legelők zöldelnek köröskörül, felnyulva a bozót-teli lejtők tetejéig. A meddig a szeme ellát, minden az övé és az övé marad, míg oda nem kerül a magasba az öreg Bogumilek mellé, kiknek hatalmas kőszarkofagjai a bokrokon keresztül pislognak le rá.

Ismert ő minden követ a közelben és tá-

meg. — Az országos közegészségügyi tanács valahogy nesztét vette a dolognak és tegnaptartott ülésen Kétly tanár indítványára elhatározta, hogy felkéri a minisztert, hogy véleményadást véget küldje le neki a törvényjavaslatot.

— Tót nemzeti párt. Vanovits János turóc-szent-mártoni ügyvéd, — mint nekünk írják, — bejelentette a szolgabírói hivatalnak, hogy február 2 án Turóc-Szent-Mártonban népgyűlést fognak tartani, a melyen 5 évi mandátummal meg fog alakulni a tót nemzeti párt, egyszersmind ekkor fogják megválasztani a nemzetközi kongresszusra küldendő képviselőket. Ujhelyi Attila főszolgabíró azonban, a ki a gyűlésben hazaellenes tendenciát látott, annak megtartását meg nem engedte.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 30.

Lanyha érdeklődés mellett folytatódott ma is a mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló törvényjavaslatnak részletesebb tárgyalása.

A törvényjavaslat egyes szakaszai körül itt-ott élénk vita fejlődött ki. A 36 §-t Makkfalvay Géza módosításával együtt visszautasította a ház a bizottsághoz, a mezei dűlő utakról rendelkező 37. §-t Ivánka Oszkár módosításával, a 38—41-ik §-okat pedig változatlanul fogadta el a ház.

A faiskolák és fásítások fejezeténél érdekes diskusszió indult meg, melyben az ellenzék részéről Bernáth Béla, Makkfalvay Géza, Madarász József, Szederzényi Nándor, Andreánszky Gábor, Ivánka Oszkár, Szalay Károly, Jeszenszky László, Szemere Huba és Okolicsányi László, — a kormány pártjól Andrassy Sándor gróf, Sporzon Ernő, Kubinyi György és Bethlen András gróf földmívelésügyi miniszterek vettek részt. Nagy derűtséget keltett Kubinyi György, a ki tótos akcentussal Makkfalvaynak nevezte el Makkfalvayt. Siettek is barátai kiigazítani: „Makk nem mák!”

Kedélyesen jegyezte meg Kubinyi: „Mind-egy, mind a kettő a gazdasághoz tartozik”. — Aztán szavazással döntöttek a szakasz felett s a többség Ivánka módosításával fogadta el a szöveget, a melyhez a miniszter is hozzájárult.

volban, ismert ő minden bokrot ezüst szalaghoz hasonlóan kigyózdó patak mentén, emlészik rájuk, a mikor még gyöngye, magasba törő palánták voltak! Az uton csuszáló féreg, a magasba röpökdő madár ismerősnek tetszett neki a rég elmúlt ifjuság idejéből. Beszélt a virággal a széllal és ezek válaszoltak is kérdéseire; meséket mondtak el neki a hajdani, ősidőkből, a mikor még ő maga sem látta a természet szépségeit.

A természetet imádta, a mikor Istent vélte imádni és a hányszor fejét ábitattal hajtotta le a földre, ezt csókolta forrón, buzgósággal.

A jó öreg Mahmud Baba a legszabadabb szellem, a legnagyobb forradalmár volt, a nélkül, hogy minde dolgokat csak legtávolabbról is sejtette volna.

Királynak érezte magát saját földjén, Törvényt nem ismert, mert nem volt rá szüksége.

És ha majdan elérkezik az ő ideje, nyugodtan pihen majd le a vég Bogumilek mellé, kik előtte birták e földet és most a füvek suttogását hallgatják. — Minden gondja egyedül pipáját illette. — A pipával kezében vágyott meghalni, de utána senki se szivjon belőle egyetlen-egyszer sem.

Hát csakugyan a végét járná már? Elrövedezve simítja fehér szakállát. A bárd is végét keresi Mahmud Baba dalának és mert még ilyet nem talált, folytonosan ujakat költ. Mit is énekel ma? — Hütelen asszonyról és . . . mérgezett pipáról . . .

Mahmud Baba mosolyog a dal hallatára, mely a halált mindig a legborzasztóbbnak festi. — És szinte óhajtotta, hogy elérje a ha-

A 44. §-nál Ónody Géza a faiskola-munkálatok ellenőrzésével megbízadó tanítók méltányos díjazási érdekében szölt, — de módosítványát, — melyel a fizetésminimot harmincz forintban kérte megállapítani, — a többség leszavazta.

A 47. §-nál Besseney Ferencz a selyemtenyésztés érdekében adott be módosítást, melyet a ház el is fogadott; a 45., 47., 48., és 49-ik §-ok pedig Ivánka Oszkár, Jeszenszky László báró módosításaival mentek keresztül. — A kártékony állatok irtásáról és a hasznos állatok oltalmazásáról intézkedő fejezet 50—59. §-ainál Hermann Ottó, Kolosvári Kiss István, Ugron Gábor, Szemere Huba, Remete Géza Szalay Károly, Kovács József adtak be érdemleges módosításokat, — melyeket azonban a figyelmetlen többség részben mellőzött, — részben a bizottsághoz is visszautasított.

Annyira általános volt ez a figyelmetlenség, hogy Bethlen miniszter is egy ízben nem tudta miről szól Herman Ottó módosítása s a véleményadás kötelezettsége alól úgy bujt ki, hogy a módosítást a bizottsághoz kérte utasítani, a mi meg is történt.

A 60. §-nál a ház az előrehaladott idő miatt megszakította a tárgyalást s annak folytatását holnapra halasztotta.

Az erkölcs hiánya a társadalomban.

Debreczen január 31.

Beteg a mi társadalmunk, nagyon beteg! Betegségének bacillusai immár kiöléssel fenyegetik életerejét, a minthogy ennek legbősegebb forrását: az erkölcsöt tényleg végpusztulásra juttatták.

Avagy van-e erkölcsé annak a társadalomnak, melynek kebelében feles számmal tiszteltreméltó helyet foglalhatnak el oly egyének, a kik nem riadnak vissza oly tettek elkövetésétől sem, melyek egyenesen a büntetőtörvénykönyvbe ütköznek?

Van-e erkölcsé abban a társadalomban, melynek vezérférfiai között olyanok is akadnak, akik nem atalják férfui önértékük árán vásárolni meg azt a bizalmat és kitüntetést, melylyel egészséges viszonyok közt a választók csak az elvhű, önértékes és a politikai morál szem-

lál, amikor ily üdvöt érez bágyadtságában, mint ma.

Mily édes ma a pipa, mily szépek feleségének mind ragyogóbbakká váló szemei, mily gyönyörű a világ! Mintha szinaranyba iennének mártva, úgy nyulnak el a ringó kalászkok, nehéz bódító illatot terjesztenek, a máskülönbben oly szerény mezei virágok és a leszálló nap sugarai forrósággal hatolnak keresztül a tiszta, tikkasztó levegőn.

Mahmud Baba a ragyogó nap felé fordítja arcát. Szemei átüdvözülten csillogtak. A sötét-kék égboltozaton lengő fellegek mind sötétebb pirban kezdenek uszni. Még néhány perc és az izzó tüzgolyó eltűnik a hegy orma mögött.

Az aggyasztán vágyva tartta ki karjait a nap felé. Ugy van vele, mintha most látná utólszor.

„Nem, nem, nem utólszor! Látni foglak újra, te forrása az életnek, ha majd feltamadok a sir sötétségéből! Látni foglak újra a tavasz első rügyeivel, melyek testemből fognak sarjadni! . . .

És a nap leszált és Mahmud Baba szemei lecsukódtak.

Csörömpölve hullt ki a szeretett pipa az erőltlen kézről a patakba a halálaapadt, reszkető suhancz lábaihoz és itt tört darabokra.

Soha senki ne szivjon belője egyszer sem . . .

És az átellenes ablakban szélesre nyílt szét a függöny és a szép fiatal asszony nevet . . . nevet, mint azt Mahmud Baba óhajtotta . . .

pontjától kifogás alá nem eshető hazafiakat szoktak megfizetni.

Vagy erkölcsök-e az olyan választók, akik nem önértékes férfura és kipróbált hazafira bízzák a haza sorsát, hanem oly egyénre, a ki a mandátumért önértéket, testét-lelkét, a politikai morált is feláldozza és teszi ezt titokban csak azért, hogy ha majd kenyértörésre kerül a dolog, vagy választóit, vagy azt a pártot, melynek hűvéül vallja magát, az alkalom és czélszerűség szelárama szerint megcsalhassa?

A társadalom akaratának más irányu megnyilatkozásában is ilyen szomorú tünetekre bukkanunk.

A társadalom elzüllött erkölcsének kifolyásai azok s mint felmerült események is, melyek a társadalom alapját: a családot támadják meg és huzcolják piacra, áruba bocsátván annak minden szentségét, tisztaságát, kegyeletét; kifosztván azt minden kelleméből, örömeiből és boldogságából.

Csak a társadalom züllött erkölce lehet magyarozója az ifjabb nemzedék testi és lelki korrupciójának is; csak ez szülhette és nevelhette olyan nagyságát a kapzsiságot, az önzést (gyűlölet), az élv hajhászást és pazarlást másfelől.

Csak züllött erkölcsi érzék lehet az, amely könnyelmű életre, munkakerülésre, szélhámoskodásra ösztönzi az egyént, azzal a biztos tudattal, hogy az ily élet vége: csak a börtön, vagy az öngyilkosság lehet.

Maga az erkölcs hiánya is elég arra, hogy a társadalom alapjában megrendüljön és összeomoljon. Mennyivel romlottabb tehát az olyan társadalom, a mely az erkölcstelenséget még a humanizmus és szeretet fátyolával is kendőzi.

Az ilyen társadalom elrabolja a gyengébbnek, a tehetetlennek mindenét, hogy abból a tebizódás és dözsölés közepett a humanizmus és szeretet alárczában filléreket juttasson vissza azoknak, a kiket, vagy a kiknek hozzátartozóit ő tette nyomorulttá, földöntútvá.

Igen, a mai társadalom humanizmusa és szeretete java részében csak alárcz, mely arra való, hogy elfedje szemünk elől a társadalom Meduza-fejét.

Ha a vadállatok prédái elfogynak; a vadállatok egymást falják fel. Ebből a sivár igazságból merítjük a reményt a társadalom megújulására. Immár a préda fogytán van, a vadállatok egymás ellen fordulnak és bizonyára fel is falják egymást.

A társadalom bár korlátolt, igaz humanizmusa és szeretete pedig zajtalanul, de annál hatékonyabban munkál közre a társadalom szánására.

És mi remélünk egy jobb kort, egy erkölcsösebb társadalmat, hiszen a világon mindíg a rossz volt a túlsúlyban s mégis ha hosszú időközökben rövid időre is mindig győzedelmeskedett felette a jó.

—s.

Irodalom.

* **A Jókai-jubileum után.** Jókai Mór, a ki influenzája miatt most egész nap szobájában kénytelen maradni, naponkint több óra hosszatt dolgozik azokon a köszönő leveleken, a melyekkel gratulációsainak kedveskedni akar. Mindazoknak a küldöttségi tagoknak, a kik jubileuma alkalmából nála jártak, el fogja küldeni arczképét sajátkezű aláírásával. Ezzel a figyelemmel akarja kitüntetni tisztelőit. A legutóbbi hetek alatt különben fáradságos munkát végzett Jókai. Ő maga összeállította, csoportosította és műtörténeti szempontból is pontosan leírta mindazokat az üdvözlő feliratokat, diszpolgari okleveleket és ajándéktárgyakat, a melyekkel jubileuma alkalmából az egész ország elárassította. Valóságos kis irodalmi mű ez a sok gonddal és nagy lelkiismeretességgel készült lista, a mely most sajtó alatt van s a mely meg lesz küldve mindazoknak a törvényhatóságoknak, egyesületeknek, társulatoknak, intézeteknek és magánosoknak, a kik a költőt egy-egy felirattal, oklevéllel vagy ajándéktárggyal megfizették. A nemzeti diszkiadás első köteteinek bibocsátására már nagyban folynak az előkészületek. — A Franklin-társulat teljesen új betűket ötötetett e kiadás számára, a melynek első tíz kötetét ta-

vazra már meg is kapják az előfizetők. A bizottság figyelmeztetni kívánja mindazokat, a kik a kétszáz forintos nemzeti diszkiadásra előfizetni akarnak, hogy ebbeli szándékukat lehetőleg február elsejéig jelentsék be.

Különlék.

* **A katona-kulacsok.** Mint értesülünk nálunk is követni fogják a porosok példáját és a tabori kulacsokat alumíniumból fogják készíttetni. Ezek sokkal könnyebbek lesznek, mint a régi üvegből készült és bõrrel bevont kulacsok és ezenfelül az az előnyük is megvan, hogy rozsdamentesek.

* **Az ezredéves kiállítás és a király.** Az ezredéves kiállítás történelmi főcsoport vadászati csoportjának elnöke: Nádasdy Ferencz gróf pár nappal ezelőtt kihallgatáson volt ő Felsegénéi a királynál, az ezredéves kiállítás vadászati csoportjának ügyében. A király igen kegyesen fogadta Nádasdy Ferencz grófot, a ki előterjesztette a történelmi vadászatra vonatkozó kiállítás tervezetét s felkérte, hogy vadászati eszközeit s tárgyait engedje át a kiállítás részére, valamint eszközöljön ki az orosz czárnai egy bölényt, mert ilyen csak a czár közbejöttével kapható. Ő Felsege megígérte, hogy vadásztárgyait átengedi a kiállítás részére s főudvarmesteri hivatala által lépéseket fog tétetni Oroszországban egy bölény megszerzésére. Az ezredéves kiállítás történelmi főcsoportjának vadászati csoportja tudvalevőleg elhatározta, hogy a kiállításon biológiai csoportokat készíttet, hogy az a szemlőre élvezetesebb legyen. Továbbá történelmi vadászati momentumokat fog megörökíteni, főleg pedig azt a jelenetet, a mikor Magyarországon az utolsó bölénybikát elejtették. Ez igen szép csoport lesz, erdő-részlettel, melynek fái között ott áll a vadász kifeszített nyíllal, valamint a már megsebzett bölény, a mint dühében a mohot fellöki fejével. stb. Tudvalevőleg a bölények kihalófélben vannak s csak Litvániában élnek, a hol erős őrizet alatt tenyésztik őket s a czár kizárólagos tulajdonai.

* **Egy magyar gőzös hőstette.** A fiumei magyar hajók, az Adria társaság gőzösei egy idő óta valóságos gondviselői a Földközi tengeren vitorlázó hajóknak. Ma hajnalban negyedik, vagy ötödik olyan eset hírére vesszük, a midőn Adria-gőzös végső veszedelemben forgó idegen hajót mentett meg a pusztulástól, mindig nagy viharban, a mi nem kis dícséretre szolgál a társaság kapitányainak. — Fiumei levelezőnk a Karola Adria-gőzös bravúrjáról ad hírt. Odaérkezett jelentések szerint a Karola 40 tengeri mértföldnyire Messinától, az Ipartivento fok táján megmentette a Brenner angol gőzöst, melynek irtózatos vihar közepette eltörtött tengelyben a csavarja. A Karola Messinába vontatta a megmentett hajót. Megjegyzendő, hogy az életmentő gőzös parancsnoka, a bpesti születésű Martinek kapitány.

* **Gyilkosság a lakadalomban.** Biharmegye Gyapju községében ugyancsak vígan mulatoztak Bimkás Tógyer és Csonka Flore. A nagy mulatságnak azonban szomorú lett a vége. A két derék román alaposan összevesztett egymással. Miután minden egyéb érvelés hiúnak bizonyult, Bimkás Tógyer felkapott egy éles kést és úgy döfte a Csonka szívébe, — hogy a szegény Csonka Flore a következő perczben — már a más világon találta fel magát. — Szörnyet halt.

Rövid hírek. Egy diák hirtelen halála. A pápai gymnasium másodosztályának tanulója, Schranke, a torna teremben hirtelen rosszul lett, s egy óra múlva meghalt. — **Agynnszurták.** Szarvason Kreeba munkást két régi haragosa bosszúból vasvillával agynnszurta. — **Nagy bukás** Berlinben a Maas Salamon gabona kereskedő czég megbukott a passivák négy és fél millióra rugnak. — **Öngyilkos házaspár.** Prágában egyik vendéglőben Seefeld János gyáros és neje megmérgezték magukat. — **A beteg czár.** Sándor czár állapota még mindég aggasztó, influenzája erősödik. — **Az Emke értesítője.** Az Emkének oly nagy kiterjedésű az ügyvezetése, hogy szükségessé vált egy havi értesítő kiadása.

A csárdás.

Tizenhat éves volt. Üde és bájos, mint a legzebb tavaszi nap. Szemeiből ártatlanság és élet, ajkairól szellem és édesség áradt. Maga volt a megvalósult ideál. Bohó diákok és csintalan jogászok róla álmodoztak; verseiket hozzá czimezték.

S a lányka mosolygott. Egyikkel sem váltott több szót, mint a másikkal. Mindenkihez egyaránt nyájas volt és minoenki szerette.

Egy délután látogatója volt. Arra kérték, írta egy emlékmondatot egy jótékonyczélú mulatságon megjelenő emléklapba.

— Nem értek én az ilyenekhez, — mondá bájos egyszerűséggel.

— Csak hozzá kell fogni, — biztatta az emléklap szerkesztője.

— De én még sohasem irtam egyebet — iskolai dolgozatnál.

— Szerelmes levelet sem?

— Mit gondol? — s a lányka a homlokáig elpirult.

De meg kellett ígérnie, hogy ír.

— Ha csak egy sort is, hadd legyen ott a neve, — mondá a szerkesztő.

Óriási gond nehezedett az ifju leány lelkére, Mit írjon?

Az aranyos fejecskében száz meg száz féle gondolat kergette, üzte egymást. Erről is lehetne írni, arról is. De mindegyik ellen volt valami kifogása. Már sok papírszeletet tépett szét, mikor hirtelen eszébe jutott valami.

A kolonok, a kellemesen eltöltött táncmulatságok édes emlékei villantak át agyán. . . Igen a csárdásról fog írni.

És vékony, gyöngéd betűi sűrűn rajzolódniak le a fehér papírra. Meg van az emlékmondat. A csárdásról szól, aminél kedvesebb, jobb, kellemesebb a világon nincs, — amit legjobban szeret! . . .

Epen hét éve ennek. Aki akkor olyan czukros kis lány volt, ma ép oly édes — menyecske. A szeme, az ajka, a nevetése, épen olyan, mint hét éve. — Ah, még sem olyan!

A tizenhat éves leány és a mai asszonyka közt mégis van egy kicsike különbség. Nem az idő okozza ezt. Az arcz rózsás színe, a szemek tüzes ragyogása nem emlékeztet az évekre. Még a tizenhat éves leány kérésellen egyszerűsége és szemérmessége is megmaradt az asszonyban, a ki már nem is csodálkozik azon, — ha „kisasszony“-nak szólítják.

De mégis — hét év előtt . . . a lányka szerette a csárdást, rajongott érte, imádta azt. Ma? Nem tánczolt csárdást.

Bálon történt. Csárdást jártak. Tánczos tánczos után jött, hogy tánczra kérje a szép asszonyt. Hódító mosollyal osztogatta a kosarakat.

— Nem tánczolok csárdást.

— Nagysád? Lehetetlen! — érveltek a kikosarazottak.

— Nem is tudok. — szólt az asszonyka. Általános derűtlenség. Hisz' az egész lenye tánczra van teremtve. — Csupa csárdás, csupa daliam!

Eszébe juttatják, mit vallott hét év előtt.

— Az akkor volt.

— S oly könnyen változik az izlése, hogy a mit akkor szeretett, ma nem szereti?

Ahogy ott áll, utánozhatlan gráciával, — folyton rezeg álló helyében a csárdás ütemre . . .

— Lám, hogy szeretne tánczolni, — inceskedik egyik tánczosa. — Jöjjön hát!

— Nem lehet, — szól a szigorú válasz. — A csárdás ideje lejárt. Ma már más foglalja el a helyét nálam.

— Igazán? — kérdik — és azt is olyan nagyon szereti, mint a csárdást?

— Ezerszer jobban. A csárdás csak ideiglenesen volt a szívemben, e z örökké ott lesz, amíg élek.

— Valóban annyira szereti?

— Imádom, — felel lelkesen az ifju nő és szép szemeinek tűzéből érezni lehetett, hogy szívből beszél.

— Mit, vagy kit szeret tehát olyan for-

rón? — Kérde egyik tánczos kissé türelmetlenül, kedve, — mi foglalta el a csárdás helyett?
A menyecske arczáról sugárzó boldogság ragyog le és épen közeledő férjére nézve, lágyan, édesen suttozta:
— A kis fiam!

Vidék.

— Közel vidéki hírek. —

* **Kisajátítás közegészségügyi tekintetekből.** H a j d u - S z o b o n a s z l ó n a s á r á l l a s és törökdombnak nevezett városrészek, a melyekben a cigányok laknak, annyira piszkosak, hogy az illetékes körök azoknak a közegészségügyi törvény alapján leendő kisajátítását határozták el.

* **Esküvő rendőri fedezet mellett.** Épületes dolog esik meg jövő vasárnap. Nagyváradon egy modern tragédiának akarják elejét venni egy boldog vőlegény és egy boldog menyasszony s ezért azután rendőri fedezett mellett fogják megtartani az esküvőt egyik nagyvárad templomban. Az elhárítandó tragédia előzménye az, hogy a boldog vőlegény valamikor fülíg szerelmes volt egy szegény árva leányba és addig járt utána, addig hitegette mézes-mázos szavakkal, míg a leány szíve is szerelemre lobbant, és három évig folytatták ennek következtében a legidillebb viszonyt, bizva és remélve, hogy oltár elé vezet végre is a sok sovárgás és epedés után és a szegény árva leány nem marad szégyenével egyedül. — De hát a fiatal ember meggondolta a dolgot, a mint a modern fiatal emberek épen megszokták azt gondolni és olyan leány után kezdett járni, a kinek szép hozománya és előkelő családi összeköttetése van. A szegény elcsábított árva leány csak az eljegyzés után tudta meg kedvese hűtlenségét, aki azóta gondosan kerülte. A szerelmesek könyörgő hangján kérte több levélben, hogy ne hagyja el. Ezekre a levelekre azonban választ nem kapott. Akkor azután végső elkeseredésében irt egy másik levelet szemrehányó, fenyegető hangon, hogy az oltár előtt meglóví vasárnap őt is, meg azt a gazdag leányt is. Az elegáns Don Juan és ez időszerűt boldog vőlegény erre meghököt, mert ennyi erélyre nem számított. A fenyegető levelet tegnap a rendőrségre vitte, és hogy esetleges kellemetlenségek től meg legyen óva, arra kérte a kapitányt, — hogy vagy fogják el azt a bolond leányt, vagy rendeljenek ki az esküvőjére néhány rendőrt, hogy biztosítva legyen ellene.

Farsang.

Február 1. Az államvasuti tisztviselők bálja az egyetem javára.
Február 3. Az iparos ifjúság táncestélye a „Koronában.”
Február 3. A jótékony nőegylet karton bálja.
Február 4. Alarczobál a koronában.
Február 10. Az evang. filléregylet thea-estélye.
Február 11. A fodrász segédek táncestélye a „Margit-fürdő” termében az egyetem javára.
Február 17. Iskola bál a „Bikában.”
Február 23. Nagy hangverseny az egyetem és az EMKE javára a színházban.
Február 10. A Margit-fürdő és a jégpálya személyzetének táncvigalma a Margit-fürdőben.

— **A debr. „evang. filléregylet” jótékony czélra.** 1894. évi február hó 10. én, szombaton, a „Koronában” külön e czélra diszitett dísztermében, táncvizsgálommal egybekötve thea-estélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 frt 50 kr. Ez összegbe az e czélra főlkért fiatal hölgyek által felszolgálható thea és hideg ételek ára is bele van számítva. Kezdeté 8 órakor. Jegyek válthatók: Benyáts Emil, Forgách Károly, Zádor Lajos, Szent-Királyi Tivadar és Kardos L. urak üzleteiben, este pedig a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A rendező bizottság.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy ottahangverseny vasárnap és szombat délután 4-6 óráig a Margit-fürdőben.
Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délután.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva délután 11-től 12-ig.

Világos olvasóterem a kollegiumban, Hötön, Szerdán és Szombaton d. u. 8-6-ig nyitva.

A kir. itélio tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6 óráig. — Az igtató, kiadó hivatali és az irattal nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5-8 óráig van nyitva.
December 11.-étől február 24-ig d. o. h. á. n. y. b. e. v. á. l. t. á. s. Debreczen határaitban, Hajdu-Dorogon december 11-től febr. 27-ig.

Február 3. A debreczen-nagyléti vasut közgazgatási bejárása.

Február 3. Z o n g János ev. ref. tanító felolvasása az ev. ref. egyház tanácstermében délután 4 órakor.

Február 4. Nagy négyülés a városháza udvarán.

Február 4. Rendkívüli közgyűlés a városháza nagytanácstermében, az országos állatorvosi egyesület debreczeni fiókjának.

Február 5. Számonkérőszék a megyénél.

Február 5. Debreczen város közigazgatási bizottsági ülése.

Február 10. este fél 6-kor S z ü c s Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10. Sajtó tárgyalás özv. Veress László kontra Vértési Gyula és Lánosz-Horuyák Viktor.

Február 11. A kézi ügyességi oktatást előkészítő egyesület alakuló közgyűlése a városháza nagytanácstermében délelőtt 10 órakor.

Február 12. Hajdumegye közigazgatási bizottsági ülése.

Február 15. Megyei közgyűlés.

Február 15. Sajtó tárgyalás Csúrka János és Mannó Kálmán kontra Papp László.

Február 18. A kolcsónos segélyező egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor, a városháza nagytanácstermében.

Február 48. Az iparos ifjúsági egyesület közgyűlése.

Április 26-30. A sorozás ideje Debreczenben.

— **Közgazgatási bizottsági ülések.** H a j d u m e g y e közigazgatási bizottsága rendes havi ülését február hó 12-én fogja megtartani. — **Debreczen város közigazgatási bizottsági rendes havi ülését a jövő február hó 5-én, a városháza nagy tanácstermében gróf Dégenfeld József főispán elnökelete alatt fogja megtartani.** A bizottsági ülésen a januáriusról szóló jelentések kerülnek elbírálás alá.

— **Megyei közgyűlés.** Hajdumegye törvényhatósága február hó 15-én fogja megtartani ez évben első közgyűlését gróf Dégenfeld József főispán elnökelete alatt. A közgyűlés tárgysorozatát, a melyben számos igen fontos dolog lesz, a napokban közölni fogjuk.

— **Villamos világítás.** B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitány me g t e t t e a javaslatot, hogy a villamos világítás létesítése ügyében megkezdjék a város érdekelt bizottságai a tárgyalásokat és mi megirtuk, hogy ennek a javaslatnak hozsuzu hallgatás lesz a vége. A villamos világításon kívül érdekesebb javaslatok hevernek elintézetlenül, amelyeket pedig a közönség, a város jól felfogott érdekében tárgyalás alá venni, vita tárgyává tenni, már régebben is szükséges lett volna. Merész kívánság az mi tőlünk, hogy a gázvilágítás pokoli sötétsége után rövidesen villamos fényben lássuk Debreczent. Mint nagyon sok életre való reformra — úgy tartják, — erre is rá érünk még.

— **Számonkérőszék.** A városházán valamennyi referens szobája ma egész napon át be volt zárva, a referensek maguk a főispán elnökelete alatt tartott számonkérőszéken számoltak be ügydarabjaikkal. Ez a nehéz nap valószínűleg máról holnapra is kiterjed, de az sem lehetetlen, hogy ma már bevégeződik. Jönnek azután a csendesebb napok, amikor csak a napi folyó ügyek foglalkoztatják majd a referenseket.

— **A város szervezési szabályzata.** A szervezési szabályzat módosítására, az egyes hivatalok sikeres reorganizálására kiküldött bizottság, hogy működésének a jogosult igények határai között minden tekintetben megfelelhessen, a szabályzat egyes részletére vonatkozó javaslatoknak a kidolgozására külön szakértő bizottságokat szólított fel. A szervezési szabályzatnak a rendőrségre vonatkozó részét hosszabb terjedelemben, kiterjeszkedve a legapróbb részletekig, B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitány dolgozta ki, aki ezzel a javaslattal már készen van a tárgyalás és megvitetés alá bocsátható.

— **A jogász- és tisztviselői kör** vasárnap tartotta évi rendes tisztújító közgyűlését, saját

helyiségében L e n g y e l Imre elnökelete alatt, a tagok élénk érdeklődése mellett. Legelőször is olvastatott az elnökség jelentése 1893 ról, a melyet Puky Gyula elnök akadályoztatása folytán Lengyel Imre alelnök terjesztett elő. Az évi jelentésből kiemeljük a következőket: A tagok számában, főként a tisztviselők áthelyezése miatt, némi apadás állott be, a mit új belépések sem birtak egészen pótolni. Az egyleti helyiség két új szobával bővült, miáltal az kényelmesebbé vált. A kör a múlt évben is szíves készséggel és a kör tagjai kényelmének zavarása nélkül engedte át helyiségeit a tisztviselő önszervező egyesület hivatalos működésére és a dalegylet választmányi üléseinek tartására. A múlt évi bevétel 2647 frt 02 kr, a kiadás pedig 2503 frt 26 kr. volt, így 143 frt 76 kr. a pénztári maradvány. A kör vagyoni leltára 1735 frt 03 kr értéket mutat. A könyvtár állománya 37 művel 83 kötetben szaporodott; ezen kívül a választmány előfizetett Jókai összes műveinek 200 frtos nemzeti díszkiadására. A közgyűlés az elnökség jelentését örvendetesen vette tudomásul, s az abban foglalt indítványokat elfogadta. Harmath Gergely pénztárosnak köszönet kifejezése mellett a felmentvény megadatott. Az 1894 évi költségvetést 2941 frt 98 kr kiadással és 2769 frt bevétellel állapította meg a közgyűlés, — a 172 frt 98 kr hiány fedezésére nézve pedig felhatalmazta a választmányt, hogy módokról gondoskodjék. Ezután következett a tisztújítás. Elyhangulag, közfelkiáltás útján ismét megválasztottak: Elnökké: Puky Gyula kir. táblai elnök. Alelnökké: Lengyel Imre, Sighy Gyula. Titkárrá: Molcsányi János. Pénztárossá: Harmath Gergely. Gazdává: Papai János. Könyvtárossá: Sapka János. Választmányi rendes tagok lettek szavazat többséggel: Balogh Imre, Birtók Ázost, Békésy Gyula, Bodossy Pál, Csath Zsigmond, Dienes Barna, Eötvös Károly Lajos, Eröz Ernő, Fekete Sándor, Géressy Kálmán, Györy Kálmán, Jaszencsák Sándor, Dr. Kola János, Koszorus Lajos, Magyar Károly, Materny Lajos, Márk Ede, Miskolczi Jenő, Dr. Nagy Lajos, Naszádi Iván, Stáhl Géza, Sohajda József, Széll Farkas. Pótagokká: Harsányi Gusztáv és Bernáth Ferencz.

— **Az adózók érdeke.** Ismételve felhívatnak mindazon adót fizetők, kiknek ingatlan birtokaikon bekebelezett tartozásaik vannak, erről a teher vallomásaikat saját érdekökbe folyó évi január 31-éig a városi adókövető osztály illető utcabeli adókövetőjének átvételi előmervény mellett saját érdekökben multhatatlanul adják be, mert csak is ezen vallomás alapján fog az általános jövedelmi pótdadó 10%-tes levonása eszközöltetni.

— **Számonkérőszék a megyénél.** Hajdumegye központi hivatala működése felett rendezen tartani szokott számonkérőszéket ez évben először február hó 5-én tartja meg az erre kiküldött bizottság gróf Dégenfeld József főispán elnökelete alatt.

— **Áthelyezés.** Ó felsége, a király a közös hadsereg tényleges állományából f. év február hó 1-ével a m. kir. honvédség hason állományába való áthelyezést elrendelte: M a l a t i n s z k y István főhadnagynak, a gróf Pálffy 15 ik huszárezred állományából a szegedi harmadik honvéd huszár ezred I. osztályához.

— **Mennyit ér egy pofon?** A kórház megfigyelő osztályában sokat elkell tűrni, szenvedni az ápolónak, mert a betegektől ráadásul kap fizetést amolyan magyar ötösökben. Mikor aztán a beteg kigyógyul s megtudja, hogy méltatlanul keveredett a keze az ápoló képével rokonságba, szépen a tárczájába nyul s fájdalom díj fejében kifizet egy forintot. Az ápoló most odahagyja ezt az állást, mert az ő nézete szerint nem fizeti ki magát.

— **Hát ugyan miért nem?**
— **Azért instálom aláson,** mert én K a b á r a való vagyok s nálunk ha pofon üt az ember valakit — husz forintot kell érte fizetni.

— **A Kossuth-utcai iskola átadása.** A Kossuth-utcai új ref. elemi iskola, a modern követelményeknek megfelelően felszerelve, teljesen elkészült s abban a tanítás már a múlt évi november hó óta folyik. A városi tanács az iskola elkészültéről az iskolaszéket értesítette és a maga részéről a rendszeres átadás foganatosítására K ö r n e r Adolf városi tanácsnokot és

dődik, a melyet a kis herceg viv a báróval, meg a lovaggal s a párbajban mindkettőt megsebesíti.

Ezzel kimutatja a kis herceg, hogy nemcsak férfi, de lovag is és az anyósa, Fauvigny hercegnő kénytelen-kelletlen megsebesíti az ötödik pontot, annyival is inkább, mert időközben a király kinevezi a kis herceget egyik ezredébe hadnaggyá.

A kis herceg így megnyeri a fogadást és emancipálja magát az anyós hercegnő hatalma és befolyása alól.

Ez az ötödik pont rövid meséje, de e mellett a szellemes vigjáték még annyi szellemmel van átdolgozva operetteszöveggé, hogy ez Megyerinek, a libretto-írónak valóban dícséretére válik.

Az első felvonás egy kissé hosszadalmas, de érdeme az, hogy a cselekmény a felvonás végén fejlődik és hatást ér el, a mely hatás a második felvonásban fokozódik.

A második felvonás a koncepczió tekintetében legsikerültebb. Nemcsak azért, mert szinte duzzad a humortól, de különben is olyan sikerült alkotás, hogy ez a darab fénypontja. Itt éri el az ötödik pont a legnagyobb hatást, a melyet azonban Megyeri a harmadik felvonásban is igyekszik megtartani.

Van a második felvonásnak egy jelenete, a mikor a kis herceg Bouquillon lovagnak megmutatja Del Estrapade bárónót, Del Estrapade bárónak meg Bouquillon lovag menyasszonyát, a kik nála vannak, a mely jelenet valóban mesteri munka és nagy tehetségre vall.

Az ötödik pontnak még egy érdeme van s ez az, hogy színész irta, aki teljesen otthon van a színpadon s a színpad legelrejtettebb titkait is ismeri. Vannak benne jól megkomponált szerepek, amelyekkel lehet hatást elérni.

Ami a zenét illeti, arról szinte csak jót írhatunk. Van benne eredetiség s kövességek olyan motívumokban, a melyek megragadják a hallgatót s lekötve tartják a figyelmet.

Kellemes és fülbemászó dallamok egész sora vetekszik az elsőségért s az ember azt sem tudja, melyeknek adja az elsőséget.

Megpróbálkozott Megyeri az ötödik pontban magyar motívumok feldolgozásával is, ebben a tekintetben azonban vállalkozása nem volt a legszerencsésebb. Újból hangoztatjuk itt azt a rég mondott elvet, hogy a magyar zene nem egészen alkalmas az opereti zenére s ha néha-néha sikerül is egy-egy motívumnak szerencsés feldolgozása, a legtöbb esetben mégis kirívóvá válik.

Az ötödik pont nem keresi a bizarr hatást s inkább zeneértő publikum jó izlésére támaszkodik. Finom, intelligens zene, a melyben minél kevesebb szerep jut a dobnak és a zajos hangszereknek.

K. K o p á c s y Juška játszotta Beau-lieu herceget sok kedvességgel, élénk, eleven játékkal. A siker oroszán része azonban T i s z a y n é n a k jutott, a ki Estrapade bárónét művészi természetességgel játszotta. — A közönség ezért a játékért elismeréssel is volt s nemcsak a felvonások végével, de nyit jelenésben is rajosan hívta a lámpák elé.

A n d o r f f y (Estrapade báró és Locsarekné (Fauvigny hercegnő) szintén sikerrel alkalmazta ki hálás szerepeiket. K r é m e r J e n ő B u v quillon lovag szerepében ügyeskedett habar hangjának selypítése euttal tökéletesen indokolatlan volt. Az operett telt házat vonzott s a közönség mingvégig jól mulatott.

* Az ötödik pont. Megyeri Dzsó ez ép oly mulattató, mint kedves zenéjű operettje iránt mind nagyobb a közönség körében az érdeklődés s az igazgató helyesen tette, hogy azt többször egymásután adatja elő. Tegnapi telt ház nézte végig az operettet s a mai nap folyamán is folyton hordták a jegyeket.

* A debreczeni színtársulat Berlinben. T i s z a i Dzsó színgazgató nem várt meglepetésben részesült. A berlini Theater unter den Linden igazgatósága igen előnyös feltételek mellett szerződési ajánlatot küldött neki, hogy a nyarat társulatával együtt Berlinben töltsse el. T i s z a i az ajánlatra nézve még nem határozott; nem valószínűtlen azonban, hogy azt elfogadja. Ebben az esetben a

debreczeni színtársulat tagjai a nyáron Békés-Gyula helyett Berlinben aratnak sikereket.

* „A papa” első előadása a küszöbön van. Beczik e vigjátékát, melyben szerző a Kneip kurát viszi a színpadra, előadásra T i s z a i is megszerezte s abból a szerepeket már is ki is osztottak s a hét végével a próbákat is megkezdik. T i s z a i azonban a darab előadásában tartózkodó, mert fel, hogy a meztelá bos jelenésben a szereplők meghűlnék s még több beteget lesz a társulatnak. Hogy a darabot mégis előadhatják, abban az édes reményben van, hogy a színpadi Kneip kura kigyógyítja a színészeket a színpadi betegségekből.

Közgazdaság.

— Budapesti árutőzsde, jan. 31. Amerikában a buza ára emelkedett háromnegyed czentel, ezt azonban teljesen ellensúlyozta a Párisból érkezett távirat, mely szerint Franciaországban a liszt és buza vám tetemes fölemelése rövidesen biztosan várható.

Az üzlet lefolyása csendes volt, változatlan árnál.

B u z a. Mérsékeltén kínálattott, csendes iránynál és változatlan árnál 12.000 mm. kelt el. M a g y a r b u z a : 7.35—7.75 ftig, szerb és oláh buza 6.25—6.67½ ftig kelt.

Mai magvakban nagyon kevés volt a forgalom változatlan árnál.

A következő eladásokról értesülünk: R o z s. Csendes, elkelt Monoron 5.55 ft, Maglódon 5.58 ft.

U j t e n g e r i. Elkelt Mezőberény és Gyoma átlag ár 3.87½ ft.

B ü k k ö n y szilárd, emelkedő, elkelt elsőrendű D e b r e c z e n 9½ ft.

G a b o n a h a t á r i d ő k. Lanya iránynál nagyon kevés forgalom fejlődött. Az árak nehezen bár, de krajczáronként gyengülnek.

A déli tőzsde zárataig hivatalosan a következő kötések jegyezettek:

B u z a őszre szept. okt. 7.58—7.62.
B u z a tavaszra márc.-ápr. 7.36—7.34—.
T e n g e r i máj.-jun. 4.81—4.80.
Z a b tavaszra márc.-ápr. 6.75—6.77.
K á p o s z t a r e p c z e aug.—szept. 12.25.
A déli tőzsde zárlat hivatalos árjegyzései:

B u z a őszre 7.58 pénz, 7.60 áru.
B u z a tavaszra 7.33 pénz, 7.35 áru.
T e n g e r i máj.—jun. 4.80 pénz, 4.81 áru.
Z a b tavaszra 6.74 pénz, 6.76 áru.

— Sertésvásár. Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok árjegyzése 1894. év január hó 29-én.

Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 47—48. krig. Óreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 47—48. krig. Fiala nehéz páronként 320 klgron felüli sulyban 50—50½ krig. Fiala közép (páronként 251—320 klgr. sulyban) 49—49½ krig. Fiala könnyű (páronként 251 klgrig terjedő sulyban) 48—49 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 46—47. krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 46—47 krig. — Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 46—48. krig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) — krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klgr terjedő sulyban) — krig. — Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgrig. felüli sulyban) 47—48. krig. Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 47—48 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 45—46 krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványos levonások mellett egy kilogram sulyra krajczárokból értendők. Szokványosul egy hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4½ százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertés létsz. a m. 1894. év jan. hó 27-én volt készlet 116.740 drb, 1894. jan. hó 28-án felhajtattott 2533 darab. 1894. január hó

28-án elszállítottott 2488 darab. — 1894. január hó 29-re maradt készletben 116.785 drb. —

A hizott sertés üzletirányzata: kissé kellemesebb.

Legujabb. Bulgária öröme.

Budapest, január 31. (A D. H. ered. távirata.) Szófia ból ide érkezett sürgönyök szerint tegnap reggel 7 órakor százegy ágyulövés hirdette, hogy Mária fejedelemszöny az első trónörökösselel ajándékozta meg Bulgáriát. A fejedelemszöny és gyermeke teljesen egészségesek.

A város lobogó-diszben áll, a hadseregben nagy a lelkesülés; az összes szolgálaton kívüli tiszték a palota környékén sétálnak. Valamennyi iskola ünnepel.

REGÉNYCSARNOK.

Szerelem és bűnhődés.

Angol regény.

Irtta: Brent Erné, fordította: Krónika író.

— Ezek kedves szavak egy oly férfi előtt, mint a milyen én vagyok, Miriam, — mondá a báró.

— Sok évvel ezelőtt álmodtam ilyesfélét. Mielőtt ide otté, életunt voltam, nagyon elteltem az étellel. Mindig hittem, hogy valaha eljő az a nap, reméltem, de hogy mégis megnyerem egész szerelmedet, ezt nem is mertem hinni!

— De hát mit gondolsz?

— Azt, hogy háládat nyerem meg. Étemnek eddig nem volt célja, te lettél ezen élet-cél. Egy régi barátomnak megígértem s óhajtottam, hogy ezt beválthassam gyermeke előtt. — Ha többet mondhatnék — viszonzá Miriam — többet mondanék. Ha valaha lett volna egy fivérem, egy barátom, olyanoknak óhajtottam volna azokat, mint a minő ön. S most, hogy megígérté nekem, magává tesz, boldognak érzem magamat.

Az eljegyzés egy kis angol templomban folyt le.

A násznagy Archie Ravel volt.

A mint hatott a kilátásban levő eljegyzés, irt Sir Henryhoz s felajánlotta szolgálatait.

A báró viszonzá, a mennyegző teljes csendben folyjon, minden feltűnés nélkül, minden nyoszolyó leányok vagy hosszú lére eresztett szónoklat mellözésével.

Csak az egyszerű szent szertartás menjen végbe, egy vagy két bizalmas barátja jelenésében.

Pár nappal ezelőtt, hogy az oltár elé léptek. Miriam elmondta a bárónak egész élet-történetét.

Nehéz, keserű feladat volt reá nézve. Küttette magát annak, hogy esetleg elvesztheti a szerencsét, de mégsem akarta nemes oltalmazóját megcsalni.

Sokaig azt tervelte, hogy titkát magának tartja, mert attól tartott, hogy e leleplezés kemény próbára teszi a báró szerelmét.

De egyszerre szilárdul feltette magában, hogy mindent megmond.

Egy este együtt ültek, oly érzés vett rajtuk erőt, mely a szerelmeket gyakran megszállja, a hangulat, — melyben a hallgatás beszél.

— Nos, még csak négy nap választ el, kezdé végre a báró.

Miriam felkiáltott s viszonzá:

— Négy nap mulva!

Valamit akarok mondanani, mielőtt ez idő eltelik, Sir Henry.

Már előbb is meg kellett volna mondanom, de nem volt hozzá bátorságom.

— Azt hiszem, tudom — viszonzá Sir Henry nevetve.

— A hang, ahogy ezt kimondja, azt mutatja, hogy nem tudja. Ön azt mondta, Do

rothy nagynénem mindent közölt, de hát mit mondott ő el?

— Nem sokat. Egy bizonyos Mr. Greyt említett, egy falusi sanire fiát. Nem nagyon figyeltem reá, de úgy tekintette ő e dolgot, mint valami megfontolatlan balgaságot.

— Ez hiba volt. — Ez több volt, mint tévedés.

— Több?

— Igen, jóval több. Mi eljegyeztük egymást Sir Henry.

— Ő szinte remegtem attól, hogy önnek megmondjam.

Attól tartottam, hogy ez majd visszaretenteni.

Valóban visszahuzódott tőle, de csak egy pillanatra.

De e legközelebbi pillanatban újra átölelte éppen úgy, mint előbb.

— Nagyon fiatal voltam — mondá tovább gondolataival története kezdetére tért vissza, s nem volt semmi barátom, a mint Mr. Greyt megismertem.

— Ő is nagyon ifju volt, nem Miriám?

— Alig mult husz éves.

— S te.

— Alig tizenhat.

— Szegény gyermekem.

— Othon Dorothy nagynénémnél nagyon boldogtalannak éreztem magam. Kevesen jöttek hozzánk látogatóba, könyv se volt körülöttem más, mint melyeket ő választott ki számonra.

Gondolhatja, Sir Henry mennyire örvendtem a látogatásnak, mely nekem kínálkozott a mikor Mr Greyt megismertem. Véletlen találkozás volt. Olyan volt, mint a minőről képzeletben ábrándoztam. Azelőtt nem láttam másokat a műveleltlen paraszt ifjakkal.

— S a fiatal squire, ki pedig nem sokkal állott felettük, úgy tűnt fel előtted, mint egy király — mosolygott a báró patriciusi büszkeséggel. Bizonyára egy pár évig volt az egyetem s tőltöt par hónapot Londonban, hol tudvalevőleg a paraszt mocsoktalan jellemű gentlemánna fejlődik.

— Meghalt már — mondá Miriám szeliden, ne gnyulodjék tehát felette, Sir Henry Akkor nagy különbség volt közte és köztem rangtekintetében, mert nagynénem az ő excentrikus tulajdonaival nagyon szerény helyetben volt. Talbot nagyra becsült fiatal ember volt s én azt hiszem eleinte az volt a szándéke, — hogy elvegyen engem, mihelyt csak lehetséges lesz.

— S miért nem tette?

— Idővel megváltozott.

— Ez az ok, kedves Miriám — mondá Sir Henry. Idővel megváltozott. A birás ujsága elmúlt s most már tudom az egész történetet. Eleinte azt hitte, továbbra is egy szép paraszt leányka maradsz, azután úgy vette észre, hogy születésed és nevelésednél fogva — magasabb rangu vagy s tőled el volt ragadtatva, elvárszolva.

— Igen, — mondá Miriám — legalább ezt mondá, a mint mikor elvett.

— En nagyon boldognak éreztem magamat, bár miatta addig is sok fájdalmat és szenvedést kellett elviselnem.

(Folyt köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Előfizető, Debreczen Névnélküli levelekre nem adhatunk választ; de ez egyszer kivételt teszünk és értesítjük, hogy a nagy emberbarát Párisban lakik Rue de Rome 20. sz. alatt. Egyébiránt, ha valami kérelemmel akar hozzáfordulni, közelebb érheti Budapesten, Bischitz Dávidné urnónél, ki minden Magyarországból a báróhoz intézett ügyet elintézt a báró megbizásából. Bischitzné czime. Budapest, Vigadó-ter 1.

— A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése jan. 31-én.

(Távirati tudósítás. Erk. 3 óra 10 p.)

q = enyhe, d = jelentékeny csapadék nélkül.

Idegenek névsora.

Bika szálloda.

Gerster J. mérnök Bpest, — Sauéer József kdő, Bécs, — Lövt I. utazó Bpest, — Finále Lajos kdő, Bpest — Stern Mór kdő, Bpest, — Spett V ügyvéd Bpest, — Dr. Hrváth László Bpest, — Karafiot mérnök Bpest, — Fleischer Testvérek H-Pályi. —

Angolkirálynő szálloda.

Kohn Gerson utazó Baja, — Kohn Ármin utazó Bécs, — S. Fránki utazó Bécs, — Szakál János földbirt. Pelleró, — Neumann Márton Bpest, — Propper Mihlós Nádudvar, —

Frohner szálloda.

Márk Jakab Bpest, — Brünn Mór utazó Bpest, — Pelják János könyvvezető Troppan, — Sesle Lipót ut. Bpest, — Návay J. ügynök Szeged, — Goldstein Rudolf ügynök Szeged, — Papp József ügynök N.-Várad, — Pal Fülöp utazó Bpest, — Grosz H. gazdák. Balaton, — Bóza W. F. utazó Bpest, — Mar. ovits Simon utazó Bpest, — Grünwald utazó Bpest, — Kronfeld Vilmos Boest, — Bródy Samuel utazó Bpest, — Schwartz Antal kdő, Eger, Kiss István és neje birtokos B.-Ujfalu —

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Idnybérlet 99 szám. V. Kisbérlet 19. szám. Páratlan. Páratlan. Holnap Csütörtök, 1894. február hó 1-én. **Az ötödik pent.** Operette 3 felvonásban.

MENETREND.

1893. október hó 1-től.

(Egységes vasúti (zóna) idő szerint.)

Debreczenből indul:

Vonat sz.	Útvonal	Időpont
1601 gy. v.	Budapest-Nagyvárad felé	reggel 8 ó. 40 p.
1605 sz. v.	"	délután 12 ó. 36 p.
1607 " v.	"	*) este 10 ó. 31 p.
1641 v. v.	csak Nagyvárad	délután 3 ó. 32 p.
1608 sz. v.	M.-Sziget	délután 3 ó. 51 p.
1610 " v.	"	este 8 ó. — p.
1606 " v.	"	éjjel 3 ó. 05 p.
8411 v. v.	Kassa	reggel 8 ó. 45 p.
8403 sz. v.	"	délután 3 ó. 58 p.
8405 " v.	"	este 3 ó. 05 p.
8114 v. v.	B-Sz-Mihály felé	máv.-ról reggel 5 ó. 48 p.
"	"	vásártérről " 6 ó. 04 p.
8112 " v.	"	máv.-ról délután 3 ó. 37 p.
"	"	vásártérről " 3 ó. 50 p.
8212 " v.	F-Abony	máv.-ról reggel 5 ó. 00 p.
"	"	vásártérről " 5 ó. 18 p.
8214 " v.	Ohat-Polgár	máv.-ról délután 4 ó. 03 p.
"	"	vásártérről " 4 ó. 15 p.

Debreczenbe érkeznek:

Vonat sz.	Útvonal	Időpont
1606 sz. v.	Budapest-Nagyvárad felől	reggel 2 ó. 40 p.
1608 " v.	"	délután 3 ó. 31 p.
1602 gy. v.	"	este 7 ó. 09 p.
1642 v. v.	csak Nagyvárad	reggel 7 ó. 41 p.
1609 sz. v.	M.-Sziget	reggel 7 ó. 55 p.
1605 " v.	"	délután 12 ó. 16 p.
1607 " v.	"	este 10 ó. 16 p.
1406 " v.	Kassa	reggel 8 ó. 07 p.
8404 " v.	"	délután 12 ó. 06 p.
8412 v. v.	"	este 7 ó. 20 p.
8111 v. v.	Bsz-Mihály-felől	vásártérről reggel 8 ó. 03 p.
"	"	máv.-ra " 8 ó. 17 p.
8113 " v.	"	vásártérről délut. 7 ó. 40 p.
"	"	máv.-ra este 7 ó. 50 p.
8211 " v.	F-Abony	vásártérről délut. 5 ó. 11 p.
"	"	máv.-ra " 5 ó. 25 p.
8214 " v.	Polgár és Ohat	vásártérről reggel 7 ó. 44 p.
"	"	máv.-ra " 8 ó. — p.

Budapestről-Debreczenbe indul:
506/1608 személy vonat reggel 8 óra 25 perczkor.
504/1602 gyors délután 2 " 10 "
1606 személy este 7 " — "
Gyorsvonat este 9 óra 15 perczkor, mely Püspök-ladányban utoléri a Budapestről este 7 órakor induló személy vonatot.

*) Közvetlen vonat M-Szigetről-Budapestre.
**) Közvetlen vonat Budapestről-M-Szigetre.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	40	40
B színházból jövet	30	40
bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	3
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málha után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszeszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	30	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártérra oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

A még eddig fölülmulhatlan valódi **Malártsik-féle**

Patkányirtó-pogácsa

azon rendkívüli pusztító-szer, a mely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondokat anélkül, hogy más háziállatoknak kárt okozna.

Ezen patkányirtó-szer sem Phosphort, sem Strychnint, sem Arsenikumot vagy más a hányást ingerlő-szert nem tartalmaz, tehát háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

I nagy csomag ára használati utasítással 30 kr. = 60 fillér.
I kis " " " " " 15 " 30 "

Viszont elárusítók kedvezményben részesülnek. — Próba rendelvények, melyek 4 kis, vagy 2 nagy csomagból állanak, legcélszerűbben 80 kr. előre beküldése mellett ajánlott levélben, portómentesen eszközöltetnek.

Kizárólagos főraktár DEBRECZEN és vidéke részére: **Sesztina** Lajos vaskereskedésében Debreczenben. Raktár Püspök-Ladányban: **Töriczky** Endre és Nagel Vilmos urnál.

Ezen patkányirtó pogácsa valódi s mindig friss minőségben kapható Magyarországon minden nagyobb fűszer és gyógyáru kereskedésében.

Malártsik György,
az igazán bámulatos hatású patkányirtó-pogácsa feltalálója S.-A.-UJHELYTT, főtár.

